

Scopus

Scopus – наукометрична реферативна база даних наукових цитувань, яка була створена в 2004 році видавничою корпорацією Elsevier. База даних містить більше 82 млн. документів (наукові рецензовані журнали, матеріали конференцій, серіальні книжкові видання тощо).

Scopus – один із інструментів в галузі наукометрії, який надає різні метрики для кількісного виміру науки: створено понад 17 млн. авторських профілів та понад 80 тис. профілів установ, проіндексовано понад 25 тис. назв рецензованих наукових журналів, міститься 1,7 млрд. наукових цитувань.

На сьогодні в базі даних проіндексовано понад 5500 назв наукових журналів відкритого доступу.

У Scopus включені лише найкращі наукові журнали, які відповідають суворим стандартам. Це можуть бути видання з різних країн і різних галузей науки, але всі вони мають спільне: високий рівень наукової цінності, чітке дотримання етичних стандартів публікацій та ретельний процес рецензування.

Раз на рік Scopus аналізує результати роботи всіх журналів у базі даних за наступними показниками:

- Норма самоцитування
- Загальна норма цитування
- CiteScore
- Кількість статей
- Кількість кліків на тексти статей на сайті <https://www.scopus.com>
- Кількість переглядів анотацій на сайті <https://www.scopus.com>

CiteScore (CS) академічного журналу – це показник, що відображає середньорічну кількість цитат останніх статей, опублікованих у цьому журналі. Цей показник оцінювання журналу був впроваджений у грудні 2016 року Elsevier як альтернатива загальноновживаним факторам впливу JCR (IFs). (JCR – Journal Citation Reports).

Хоча коефіцієнт впливу CiteScore та JCR подібні за своїм визначенням, CiteScore базується на цитатах, записаних у базі даних Scopus, а не в JCR, і ці цитати збираються для статей, опублікованих у попередні три роки замість двох чи п'яти.

Web of Science

Платформа Web of Science є власністю компанії Clarivate Analytics. До 2017 року відділення IP&Science. Інтелектуальна власність і наука компанії Thomson Reuters є продовженням індексів наукового цитування, що були запропоновані Юджином Гарфілдом в 50-х роках минулого сторіччя і з 1964 року створювались Institute for Scientific Information. З 1997 року три спеціалізовані індекси наукового цитування поєдналися на веб платформі, що отримала назву Web of Science.

На сьогодні платформа Web of Science містить 15 баз даних, які створюються як компанією Clarivate Analytics, так і її партнерами. Загалом на платформі індексується більше 33 тис. видань з усіх дисциплін. Наповнення архіву сягає 1864 року.

Основною частиною колекції є наукометрична база даних Web of Science Core Collection (WoSCC), яка складається з індексів наукового цитування періодичних видань з:

- природничих і технічних наук – Science Citation Index Expanded (SCIE);
- суспільних – Social Sciences Citation Index (SSCI);
- гуманітарних – Art and Humanities Citation Index (AHCI).

З 2015 року WoSCC розширена мультидисциплінарним індексом Emerging Source Citation Index (ESCI), архів якого поглиблюється до 2005 року.

Також у WoSCC представлено індекси цитувань кращих конференцій Conference Proceedings Citation Index (CPCI) та монографії Book Citation Index BkCI і двох хімічних індексів: Current Chemical Reactions (CCR-EXPANDED) та Index Chemicus (IC).

ПРОЦЕС ВІДБОРУ ДО WEB OF SCIENCE CORE COLLECTION

Редакційні рішення проводяться власними експертними редакторами, які не належать до видавництва чи науково-дослідних інститутів, таким чином усуваючи будь-які потенційні конфлікти інтересів. Кожен редактор відповідає за свій науковий напрямок, що дозволяє детально проаналізувати журнал в цілому.

The Web of Science Core Collection має 28 критеріїв для оцінки журналів. Вони поділяються на 24 критерії якості та 4 критерії впливу. Журнали, які відповідають критеріям якості, включаються в Emerging Sources Citation Index (ESCI). Журнали, які відповідають додатковим критеріям впливу, потрапляють в SCIE, SSCI або AHCI в залежності від предметної області.

Це динамічні колекції журналів, що підлягають постійному оцінюванню з метою відповідності журналів необхідному індексу. Журнали ESCI, які отримують визнання, переходять в SCIE, SSCI або AHCI, а журнали SCIE, SSCI і AHCI, що втрачають вплив – в ESCI. Журнал, якість якого погіршується, виключається з основної колекції Web of Science.

Як опублікувати статтю у виданні, що індексується у Scopus або Web of Science: оптимальна стратегія

Етапи роботи

1. Вибір журналу
2. Вивчення вимог до публікації конкретного журналу
3. Підготовка рукопису згідно із вимогами видання
4. Подача статті
5. Рецензування. Внесення циклу правок до рукопису
6. Друк
7. Поява статті у базі даних, в якій індексується журнал

Шляхи пошуку журналу для публікації

1. Пошук статей за темою у Web of Science Core Collection / Scopus (порівняння журналів)
2. Journal Citation Reports (Web of Science)
3. Функція Match у бібліографічному менеджері EndNote (Web of Science)

На що звертати увагу при аналізі статей у журналі

1. Теоретичні чи практичні питання переважно розглядаються в його статтях й чи відповідає цьому Ваш задум?
2. Чи зосереджено фокус уваги на темі чи на галузі?
3. Широка чи вузька спеціалізація?
4. Чи виходили подібні статті протягом останніх 2-х років?
5. Чи є статті з Вашого регіону й з яких країн автори? Скільки статей з неангломовних країн?
6. Кількість сторінок; кількість абзаців, посилань, сторінок у Вступі та Висновках
7. Особливості написання Анотації, Вступу та Основної частини у конкретному виданні

На що звернути увагу при підготовці статті:

1. Адреси сайтів журналів надійніше брати із сторінки видання у Scopus або Web of Science.
2. Сайти журналів в Інтернеті надійніше шукати за ISSN.
3. Інформація для авторів на сайті журналу може бути, наприклад, під такими назвами, як SUBMISSION GUIDELINES (вимоги до оформлення), AIMS AND SCORE (напрями дослідження), FEEDS AND FUNDING (фінансування).
4. Користуйтеся шаблонами (якщо вони надаються).
5. Можуть бути різні вимоги до різних типів статей («Research Article»...) або обов'язкова умова подачі рукопису особисто автором.

Що відбувається після подачі статті у наукове видання?

1. Перевірка статті на відповідність основним критеріям: оформлення, структура роботи.
2. У випадку проходження перевірки - призначення рецензентів редколегією. Як правило – “подвійне сліпе” рецензування. Написання рецензій, відправлення їх автору
3. Доопрацювання статті автором
4. Повторна рецензія
5. При позитивній рецензії – затвердження в номер
6. Обробка матеріалу безпосередньо для друку
7. Друк
8. Статтю можна знайти у базі даних (термін очікування – до кількох місяців/року/більше). Приблизний термін можна виявити за датами у раніше опублікованих статтях

На що звертають увагу рецензенти?

1. Технічна відповідність умовам видання
2. Новизна. Актуальність. Методи
3. Мова. Логічність викладу
4. Статистика: використання, достовірність
5. Ким підтримувалось дослідження?
6. Література

Квартиль наукового журналу

Квартиль журналу – це категорія наукового журналу, що визначається бібліометричними показниками, які відображають рівень його цитованості. Обраховується один раз на рік для журналів, які індексуються у базах Web of Science та Scopus.

Квартиль наукового журналу – міра “значущості” наукового журналу всередині наукометричної бази.

Усі журнали в певній наукометричній базі поділяються на чотири групи за їхнім рівнем імпаکت-фактора. До першого квартиля Q1 включають журнали з найбільшими імпаکت-факторами в категорії, до останнього – четвертого квартиля Q4 – журнали з найнижчими.

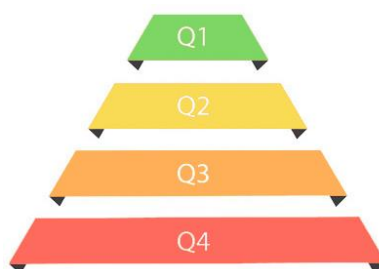
Рейтинг журналів на основі квартилі виник через те, що імпакт-фактори журналів у різних категоріях дуже різняться, відповідно групування за імпакт-фактором у межах категорії допомагає порівняти журнали із різних категорій.

Коефіцієнт впливовості, імпакт-фактор – коефіцієнт співвідношення цитування наукових журналів, його часто використовують як оцінку важливості журналу в певній галузі. Розроблений у 1975 році для бази даних “Journal Citation Reports”, є зареєстрованою торговою маркою компанії “Інститут наукової інформації”, яка є власністю компанії “Clarivate Analytics”.

Обчислення імпакт-фактора відбувається лише за базою даних “Journal Citation Reports”, інші наукометричні коефіцієнти, які розраховуються за різними базами, наприклад, Google Scholar чи Scopus, будуть мати інші значення.

Коефіцієнт впливовості обчислюється за 3 роки та 5 років. Його можна розглядати як усереднене співвідношення кількості цитувань статей в журналі протягом поточного року, до загальної кількості статей, надрукованих в цьому журналі за попередні два роки.

Позначення: Q1, Q2, Q3 і Q4.

На основі своїх рейтингів журнали можуть переміщатися з одного квартиля до іншого після кожного перерахунку результатів цитування того чи іншого року.

Журнали можуть мати різні квартали в різних наукометричних базах.

Журнали можуть мати декілька різних кварталів, якщо зареєстровані у наукометричній базі в декількох наукових категоріях (наприклад, в Web of Science в категорії “неорганічна хімія” журнал може розміщуватися в Q3, а в категорії “органічна хімія” – в категорії Q2 і т.ін.).

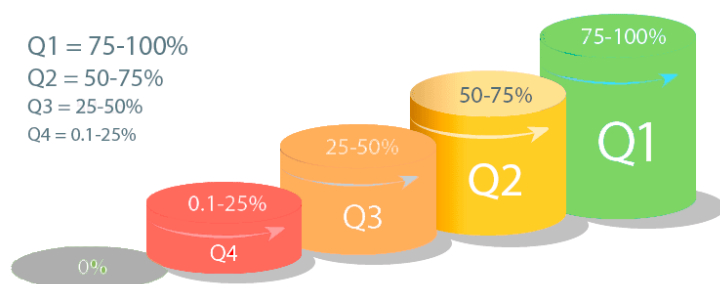
Дізнатися квартал журналу можна за допомогою ресурсів “SCImago Journal and Country Rank” (Scopus) або “Journal Citation Reports” (Web of Science). Обидві платформи

ділять усі видання за категоріями. Кожен журнал може входити в декілька категорій, всередині яких він отримує свій показник квартиля.

Квартилі на платформі Web of Science займають тільки ті наукові журнали, що входять до індексів цитування **Science Citation Index Expanded (SCIE)** та **Social Sciences Citation Index (SSCI)**, і для яких розраховується значення імпаکت-фактора.

Журнали розміщуються за квартилями автоматично на основі наукометричних обчислювань результатів їх цитування, які перераховуються у проценти (процентиль “успішності”). Наприклад, якщо процентиль журналу дорівнює 85, то це означає, що імпакт-фактор цього журналу більший за імпакт-фактор 85 % журналів у цій категорії.

Журнали самого високого квартиля Q1 мають 75-100 %, квартиля Q2 – 50-75 %, квартиля Q3 – 25-50 %, квартиля Q4 – 0,1-25 %.

Консорціум ORCID

Консорціум ORCID – це міжнародна, відкрита, непатентована та некомерційна організація, створена дослідницькою спільнотою на користь усіх зацікавлених організацій, включаючи тих, які підтримують дослідницьку екосистему.

ORCID надає постійний цифровий ідентифікатор (ORCID ID), який відрізняє науковця від інших дослідників, і цифровий запис, який підтримує автоматичні посилання протягом усієї професійної діяльності цього науковця.

ORCID ID – унікальний ідентифікатор науковця, який надійно та чітко пов'язує дослідника з його науковими працями, афіліаціями, проектами та іншими видами наукової активності.

ORCID ID зберігається в реєстрі ORCID, в обліковому записі, яким науковець користується та управляє. ORCID ID – це ідентифікатор цифрового імені науковця.

ORCID ID науковця:

- ідентифікує науковця у світовій науковій спільноті;
- надійно та легко пов'язує науковця із його науковими здобутками та науковими зв'язками;
- зменшує час на заповнення інформації про наукові здобутки (необхідно ввести дані один раз та можна використовувати їх повторно);
- покращує впізнаваність та видимість результатів досліджень;
- сумісний з різними електронними системами (може використовуватися установами, спонсорами, видавцями тощо).

ORCID дозволяє дослідникам самостійно керувати своєю профілем, додавати, оновлювати та контролювати інформацію про свої публікації, досягнення та інші наукові досягнення. Це забезпечує більшу точність та актуальність наукової інформації.

Для дослідницьких організацій, які ведуть облік академічних досягнень своїх співробітників, використання ORCID може спростити процес збору, перевірки та агрегації наукових публікацій та інших досягнень.

ORCID дозволяє підвищити видимість дослідників та їхніх публікацій. Це допомагає покращити взаємодію між дослідниками та підвищити можливості цитування їхніх досліджень.

ORCID може бути легко інтегрований з іншими науковими системами та базами даних, що дозволяє автоматично оновлювати та синхронізувати інформацію про дослідників.

ORCID – це відкритий стандарт, який підтримується широким спектром наукових видавництв, баз даних та наукових організацій. Автоматичний обмін інформацією між системами, забезпечений ORCID, може сприяти швидшому та ефективнішому проведенню процесів, таких як подача звітів про дослідження або адміністрування грантів.